

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 26 czerwca 2017 r.

Pozycja 106

POSTANOWIENIE

z dnia 6 czerwca 2017 r.

Sygn. akt Ts 99/16

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Henryk Cioch – przewodniczący i sprawozdawca
Zbigniew Jędrzejewski
Leon Kieres,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 grudnia 2016 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej E.W. i A.F.,

po s t a n a w i a:

nie uwzględnąć zażalenia.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 31 maja 2016 r. (data nadania) E.W. i A.F. (dalej: skarżący) zarzucili niezgodność art. 216 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r. poz. 1774, ze zm.; dalej: u.g.n.) w zakresie, w jakim przepis ten wyklucza zastosowanie art. 136 i art. 137 u.g.n. do zwrotu nieruchomości wywłaszczonej na podstawie dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (Dz. U. Nr 50, poz. 279; dalej: dekret warszawski), niewykorzystanej na cel wywłaszczenia „z powodu pominięcia dekretu wśród enumeratywnie wyszczególnionych w art. 216 ust. 1 oraz art. 216 ust. 2 u.g.n. przepisów prawa” z art. 64 ust. 1 i 2 oraz art. 21 ust. 2 w zw. z art. 32 ust. 1 Konstytucji.

Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 22 czerwca 2016 r. pełnomocnika skarżących wezwano do dokładnego określenia sposobu naruszenia konstytucyjnych wolności i praw skarżących wyrażonych w art. 64 ust. 1 i 2 oraz art. 21 ust. 2 w zw. z art. 32 ust. 1 Konstytucji przez zaskarżone przepisy art. 216 ust. 1 i 2 ugn. Skarżący odnieśli się do powyższego zarządzenia pismem z 4 lipca 2016 r., podtrzymując zasadniczo stanowisko wyrażone w skardze konstytucyjnej.

Postanowieniem z 15 grudnia 2016 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżących 23 grudnia 2016 r.) Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Wskazał, że istota sformułowanych w skardze zarzutów opiera się na twierdzeniu, iż pominięcie w art. 216 u.g.n. dekretu warszawskiego przesądza o pozbawieniu byłych właścicieli i ich następców prawnych domagania się zwrotu nieruchomości odebranych na jego

postawie. Trybunał uznał także, że zarzuty skargi zmierzają do udowodnienia konieczności wprowadzenia możliwości wystąpienia z nowym, odrębnym od przewidzianych w obowiązującym systemie prawnym roszczeniem. Trybunał wobec powyższych zarzutów, wskazując na obowiązujący stan prawny, wykazał, że byłym właścicielom nieruchomości dekretowych oraz ich następcom prawnym ustawodawca przyznał stosowne roszczenia, ale oparte na innych podstawach prawnych niż oczekiwane przez skarżących. Ustalenie tej okoliczności w ocenie Trybunału przesądzało o oczywistej bezzasadności zarzutów podniesionych w skardze.

Trybunał zwrócił uwagę na fakt, że skarżący nie wystąpili z przewidzianymi w ustawodawstwie roszczeniami. Okoliczność ta nie może być podstawą domagania się wprowadzenia odrębnego trybu dochodzenia naruszonych praw i nie przemawia za niekonstytucyjnością zakwestionowanej normy. Podkreślił także, że skarżący nie skorzystali z przysługujących im roszczeń, przez co zaniechali ochrony swego prawa własności.

Na postanowienie z 15 grudnia 2016 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej skarżący wnieśli – w ustawowym terminie – zażalenie. Zdaniem skarżących Trybunał naruszył art. 37 ust. 3 ustawy z dnia 22 lipca 2016 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1157, ze zm.; dalej: ustawa o TK z 22 lipca 2016 r.) w zw. z art. 79 ust. 1 Konstytucji, gdyż nieprawidłowo uznał, że zarzuty przedstawione w skardze konstytucyjnej są oczywiście bezzasadne. Na potwierdzenie swojego stanowiska skarżący ponownie zaprezentowali argumentację sformułowaną w skardze konstytucyjnej. Podtrzymali stanowisko, że pominięcie dekretu warszawskiego w art. 216 u.g.n. stanowi niezgodne z ustawą zasadniczą pominięcie ustawodawcze, gdyż pozbawia właścicieli dekretowych i ich następców prawnych roszczenia o zwrot nieruchomości.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. poz. 2074) do postępowań przed Trybunałem wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: ustawa o TK) stosuje się przepisy tej ustawy. Skoro postępowanie zainicjowane rozpatrywaną skargą nie zostało zakończone przed 3 stycznia 2017 r., tj. dniem wejścia w życie ustawy o TK, to zarówno wstępne, jak i merytoryczne rozpoznanie tej skargi określają przepisy ustawy o TK.

Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy o TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w zw. z art. 61 ust. 5-8 ustawy o TK).

Trybunał stwierdza, że postanowienie z 15 grudnia 2016 r. jest prawidłowe, a zarzuty postawione w zażaleniu (stanowiące w istocie powtórzenie argumentacji skargi konstytucyjnej) nie zasługują na uwzględnienie. Wniesiony środek odwoławczy w żadnej mierze nie podważył bowiem argumentacji przedstawionej w zaskarżonym postanowieniu.

Trybunał przypomina, że – jak wskazuje orzecznictwo konstytucyjne – zażalenie na postanowienie o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej powinno dotyczyć podstaw, na których została oparta odmowa, przedmiotem postępowania zażaleniowego jest bowiem ustalenie ich prawidłowości. W związku z powyższym skarżący jest zobligowany do przedstawienia zarzutów względem argumentacji przytoczonej przez Trybunał na poparcie stanowiska wyrażonego w zakwestionowanym postanowieniu (zob. postanowienia TK z dnia: 15 lutego 2016 r., sygn. akt Ts 236/15, OTK ZU nr B/2016, poz. 112; 5 maja 2016 r., sygn.

akt Ts 199/15, OTK ZU nr B/2016, poz. 377). Tymczasem w ocenie Trybunału Konstytucyjnego sformułowany w zażaleniu zarzut naruszenia art. 37 ust. 3 ustawy o TK z 22 lipca 2016 r. w zw. z art. 79 ust. 1 Konstytucji „poprzez uznanie, że złożona skarga, wobec przedstawionych w niej zarzutów, jest oczywiście bezzasadna” nie został przez skarżących uzasadniony. Zażalenie stanowi jedynie powtórzenie tez skargi konstytucyjnej, które w sposób wyczerpujący zostały poddane ocenie Trybunału, co znalazło odzwierciedlenie w treści zaskarżonego postanowienia. Przedstawioną przez skarżących argumentację Trybunał uznaje za niewystarczającą do podważenia prawidłowości zakwestionowanego postanowienia.

Niezależnie od powyższego, Trybunał podziela stanowisko wyrażone w zakwestionowanym postanowieniu odnoszące się do kwalifikacji jako oczywiście bezzasadnych zarzutów skarżących. Istota ich twierdzeń opiera się bowiem na założeniu, że nieuwzględnienie w katalogu art. 216 u.g.n. dekretu warszawskiego jest równoznaczne z pozbawieniem właścicieli, którym własność nieruchomości odebrano na podstawie tego dekretu, oraz ich następców prawnych możliwości dochodzenia zwrotu własności tych nieruchomości. Tymczasem – jak prawidłowo ustalił Trybunał – właścicielom tym przyznano stosowne roszczenia, z których jednak skarżący nie skorzystali. Okoliczność ta nie może jednak przesądzać o niekonstytucyjności zaskarżonego art. 216 u.g.n.

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że wniesione zażalenie nie podważa podstaw odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu, dlatego zgodnie z art. 65 ust. 8 ustawy o TK postanawia jak w sentencji.